

Tworzenie Użytkownika Graficznie (Fedora)

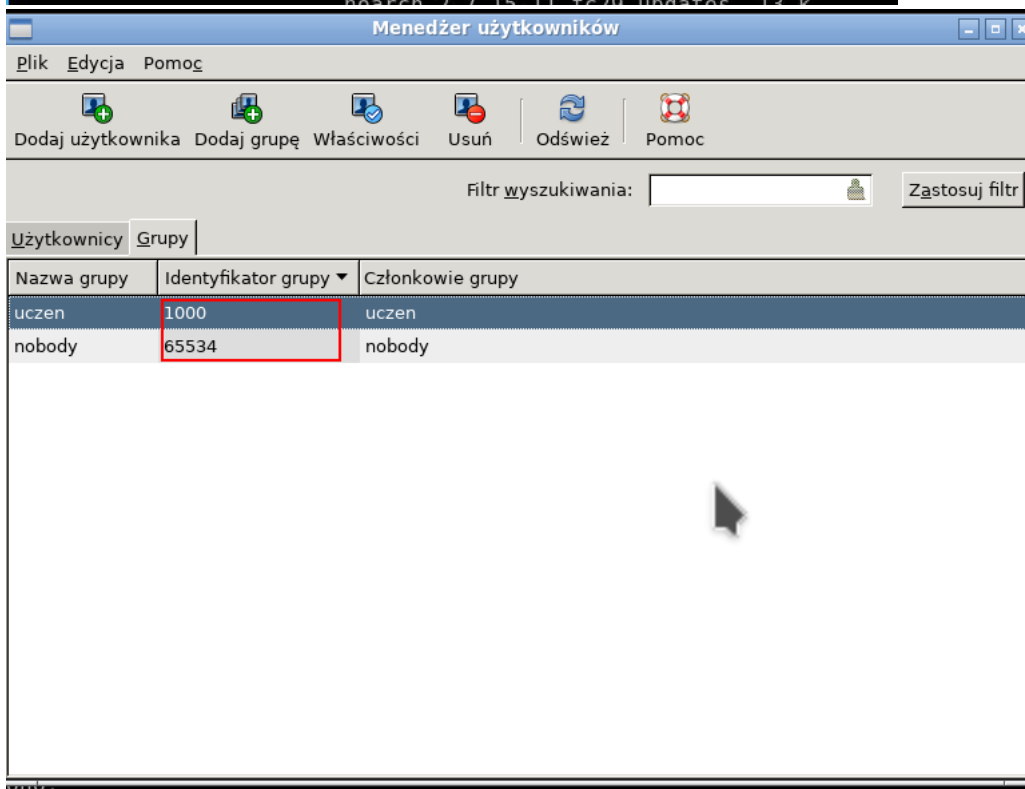
1. Sprawdzenie nr grupy

```
uid=1000(BestUser) gid=1000(BestUser) grupy=1000(BestUser),10(wheel) kontekst=unconfined_u:unconfined_r:unconfined_t:s0-s0:c0.c1023
```

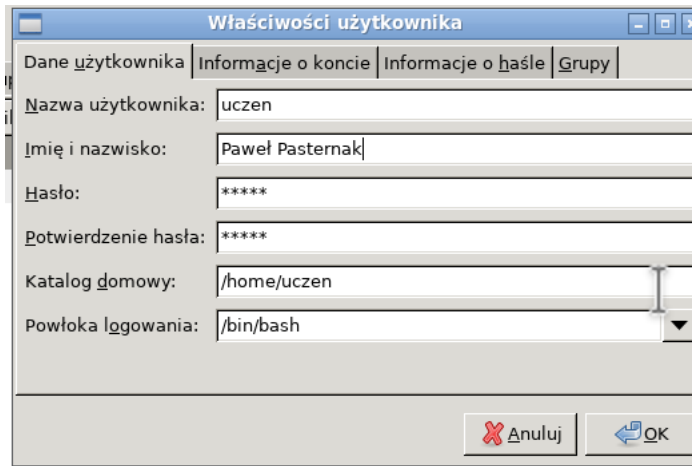
gid=1000

```
[uczen@localhost ~]$ su
Hasło:
[root@localhost uczen]# yum install -y system-config-users
Ostatnio sprawdzono ważność metadanych: 435 days, 22:56:08 temu w dniu śro, 13 lut 2019, 12:30:36.
Rozwiązano zależności.
```

```
=====
pakiet                Arch.  Wersja      Repoz.  Rozm.
=====
Instalowanie:
system-config-users   noarch 1.3.8-6.fc29 fedora  337 k
Instalowanie zależności:
python2               x86_64 2.7.15-11.fc29 updates 46 k
python2-libs          x86_64 2.7.15-11.fc29 updates 6.1 M
gdbm                  x86_64 1:1.18-1.fc29 fedora  116 k
pygobject2            x86_64 2.28.7-4.fc29 fedora  210 k
pygtk2                x86_64 2.24.0-23.fc29 fedora  914 k
pygtk2-libglade       x86_64 2.24.0-23.fc29 fedora   18 k
python2-cairo          x86_64 1.17.1-2.fc29 fedora   86 k
python2-libseltlinux  x86_64 2.8-4.fc29 fedora  164 k
python2-libuser        x86_64 0.62-18.fc29 fedora   29 k
python2-pwquality      x86_64 1.4.0-10.fc29 fedora   15 k
python2-rpm            x86_64 4.14.2-1.fc29 fedora   72 k
python2-xpyb           x86_64 1.3.1-11.fc28 fedora  140 k
Instalowanie słabych zależności:
python-unversioned-command
```


2. Uzupełnienie informacji o profilu (nazwisko, telefon)


```
[root@localhost uczen]# usermod -c "numer telefonu 123 456 789" uczen
```

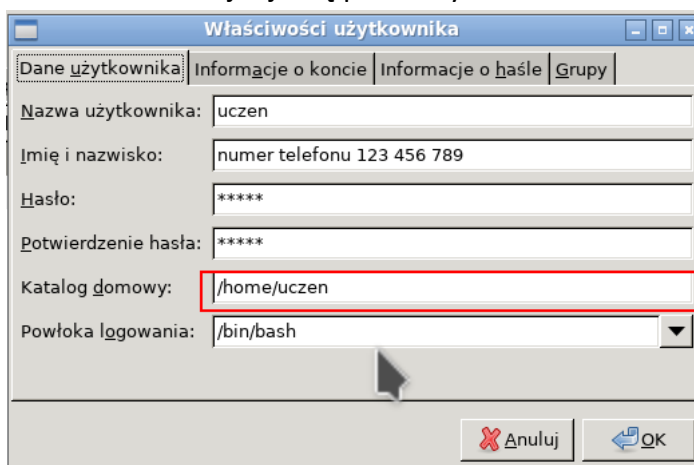
3. Dlaczego użytkownik ma nr powyżej 100 lub 1000 i co to za numer ?

UID jest niepowtarzalnym identyfikatorem użytkownika. UID jest liczbą z zakresu od 0 do 32767 (nie zawsze!). Liczby poniżej 100 są zarezerwowane dla specjalnych kont systemowych. Red Hat Linux rezerwuje liczby od 0 do 499, a wolne są od 500 do 60000. Debian użytkownikom nadaje liczby od 1000 w górę.

Reguły:

- a) superużytkownik root ma UID 0,
- b) użytkownik nobody ma ostatni UID (zazwyczaj 32767 lub 65534),
- c) zakres UID od 1 do 99 jest zarezerwowany dla systemu operacyjnego, w tym dla demonów,
- d) UID-y od 100 (500 w Red Hat Linux do ver 6, 1000 w Debianie i Red Hat Linux 7) wzwyż są przeznaczone dla zwykłych użytkowników.

4. Gdzie znajduje się profil użytkownika

/etc/passwd

```
uczen@localhost:etc
GNU nano 3.0 passwd

root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin
operator:x:11:0:operator:/root:/sbin/nologin
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:65534:65534:Kernel Overflow User:/sbin/nologin
dbus:x:81:81:system message bus:/sbin/nologin
systemd-coredump:x:999:997:systemd Core Dumper:/sbin/nologin
systemd-network:x:192:192:systemd Network Management:/sbin/nologin
systemd-resolve:x:193:193:systemd Resolver:/sbin/nologin
tss:x:59:59:Account used by the trousers package to sandbox the tcsd daemon:/dev/null:
avahi:x:70:70:Avahi mDNS/DNS-SD Stack:/var/run/avahi-daemon:/sbin/nologin
unbound:x:998:995:Unbound DNS resolver:/etc/unbound:/sbin/nologin
geoclue:x:997:994:User for geoclue:/var/lib/geoclue:/sbin/nologin
rpc:x:32:32:Rpcbind Daemon:/var/lib/rpcbind:/sbin/nologin
polkitd:x:996:992:User for polkitd:/sbin/nologin
rtkit:x:172:172:RealtimeKit:/proc:/sbin/nologin
pulse:x:171:171:PulseAudio System Daemon:/var/run/pulse:/sbin/nologin
chrony:x:995:989:/var/lib/chrony:/sbin/nologin
abrt:x:173:173:/etc/abrt:/sbin/nologin
colord:x:994:988:User for colord:/var/lib/colord:/sbin/nologin
sddm:x:993:987:Simple Desktop Display Manager:/var/lib/sddm:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
```

```
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
dnsmasq:x:986:986:Dnsmasq DHCP and DNS server:/var/lib/dnsmasq:/sbin/nologin
vboxadd:x:985:1:/var/run/vboxadd:/sbin/nologin
tcpdump:x:72:72:/sbin/nologin
uczen:x:1000:1000:numer telefonu 123 456 789:/home/uczen:/bin/bash
```

/home/uczen

5. Gdzie znajduje się plik z hasłami ?
/etc/shadow

```
uczen@localhost:etc
GNU nano 3.0 shadow

root:$6$WZE89ab0LhBoL1hA$kdEIk.MzPAT2aZmX0mSHAU8gxtfVqF0BUEj9hqaDsY.VmIcNMKnVDSG0EO/2T9
bin:*:17725:0:99999:7:::
daemon:*:17725:0:99999:7:::
adm:*:17725:0:99999:7:::
lp:*:17725:0:99999:7:::
sync:*:17725:0:99999:7:::
shutdown:*:17725:0:99999:7:::
halt:*:17725:0:99999:7:::
mail:*:17725:0:99999:7:::
operator:*:17725:0:99999:7:::
games:*:17725:0:99999:7:::
ftp:*:17725:0:99999:7:::
nobody:*:17725:0:99999:7:::
dbus:!:17833:!:!:
systemd-coredump:!:17833:!:!:
systemd-network:!:17833:!:!:
systemd-resolve:!:17833:!:!:
tss:!:17833:!:!:
avahi:!:17833:!:!:
unbound:!:17833:!:!:
geoclue:!:17833:!:!:
rpc:!:17833:0:99999:7:::
polkitd:!:17833:!:!:
rtkit:!:17833:!:!:
pulse:!:17833:!:!:
chrony:!:17833:!:!:
abrt:!:17833:!:!:
colord:!:17833:!:!:
sddm:!:17833:!:!:
rpcuser:!:17833:!:!:
```

```
rpcuser:!!:17833:::
sshd:!!:17833:::
dnsmasq:!!:17833:::
vboxadd:!!:17833:::
tcpdump:!!:17833:::
uczen:$6$80jklDa/AHLeQzHJ$huQDpZUJKxA7Z9.HS6TFF10VnLAUudBEm3WgtM6s0Y4KPEvT3Ltra1Ps/Fas
```

6. Gdzie znajduje się informacja dotycząca restrykcji haseł ?
/etc/login.defs

```
uczen@localhost:/etc
GNU nano 3.0 login.defs

# Please note that the parameters in this configuration file control the
# behavior of the tools from the shadow-utils component. None of these
# tools uses the PAM mechanism, and the utilities that use PAM (such as the
# passwd command) should therefore be configured elsewhere. Refer to
# /etc/pam.d/system-auth for more information.
#
# *REQUIRED*
# Directory where mailboxes reside, or name of file, relative to the
# home directory. If you _do_ define both, MAIL_DIR takes precedence.
# QMAIL_DIR is for Qmail
#
#QMAIL_DIR      Maildir
MAIL_DIR        /var/spool/mail
MAIL_FILE       mail

# Password aging controls:
#
# PASS_MAX_DAYS Maximum number of days a password may be used.
# PASS_MIN_DAYS Minimum number of days allowed between password changes.
# PASS_MIN_LEN Minimum acceptable password length.
# PASS_WARN_AGE Number of days warning given before a password expires.
#
PASS_MAX_DAYS   99999
PASS_MIN_DAYS   0
PASS_MIN_LEN    5
PASS_WARN_AGE   7
```

7. Gdzie znajduje się informacja do kiedy konto jest aktywne

Właściwości użytkownika

Dane użytkownika | Informacje o koncie | Informacje o haśle | Grupy

☒ Wygasanie hasła

Liczba dni, zanim możliwa będzie zmiana hasła: 0

Liczba dni przed wymaganą zmianą hasła: 99999

Liczba dni ostrzegania przed zmianą: 7

Liczba dni do deaktywacji konta: -1

☐ Wymuszenie zmiany hasła podczas następnego logowania

Anuluj OK

-1 = nigdy

8. Co jeszcze traktowane jest jak użytkownik ?
Specjalne programy systemu operacyjnego i demony

9. Jaki użytkownik ma pierwszy możliwy numer i jaki to numer ?
Jeżeli chodzi panu o roota(super user) to 0. Natomiast jeżeli chodzi panu o tworzenie nowego użytkownika to jest to zależne od dystrybucji.

10. Jak przeszukiwać za pomocą filtra np. wyszukanie użytkowników kończących się na k (może nie działać)

Filtr wyszukiwania:

Zastosuj filtr

Użytkownicy

Grupy

Nazwa użytkownika	Identyfikator użytkownika ▼	Podstawowa grupa	Imię i nazwisko	Powłoka l
uczen	1000	uczen	numer telefonu 123 456 789	/bin/bash
nobody	65534	nobody	Kernel Overflow User	/sbin/nologin

11. Czym jest identyfikator grupy ? gdzie możemy go sprawdzić ?

GID (ang.) Group ID, group identifier – numeryczny identyfikator grupy w systemie operacyjnym Unix i systemach uniksopodobnych.

Nazwa grupy	Identyfikator grupy ▼	Członkowie grupy
uczen	1000	uczen
nobody	65534	nobody

```
/etc/group
```

```
GNU nano 3.0                                     group
root:x:0:
bin:x:1:
daemon:x:2:
sys:x:3:
adm:x:4:
tty:x:5:
disk:x:6:
lp:x:7:
mem:x:8:
mem:x:9:
neel:x:10:
drom:x:11:
mail:x:12:
an:x:15:
dialout:x:18:
floppy:x:19:
games:x:20:
ape:x:33:
video:x:39:
ftp:x:50:
ock:x:54:
udio:x:63:
sers:x:100:
obody:x:65534:
tmp:x:22:
tempter:x:35:
bus:x:81:
nput:x:999:
vm:x:36:
ender:x:998:

[ Wczytano 58 linii ]
G Pomoc      ^O Zapisz      ^W Wyszukaj     ^K Wytnij     ^J Wyjustuj   ^C Bież.poz.
X Wyjdź      ^R Wczyt.plik ^\ Zastąp      ^U Odnów Tekst ^T Pisownia   ^_ Przejdź do lin
```


12. Jakie grupy są tworzone w systemie ?

Oprócz grup systemowych, za każdym razem gdy jest dodawany użytkownik jest tworzona dla niego grupa.

Reguły:

- grupa root ma GID = 0,
- grupa nogroup ma ostatni GID = 65534,
- zakres GID od 1 do 99 (typowo) jest zarezerwowany dla grup systemu operacyjnego,
- GID-y od 100 (500 w Red Hat Linux, 1000 w Debianie) wzwyż są przeznaczone dla grup głównych,

13. Dodanie nowej grupy (np. Luty)

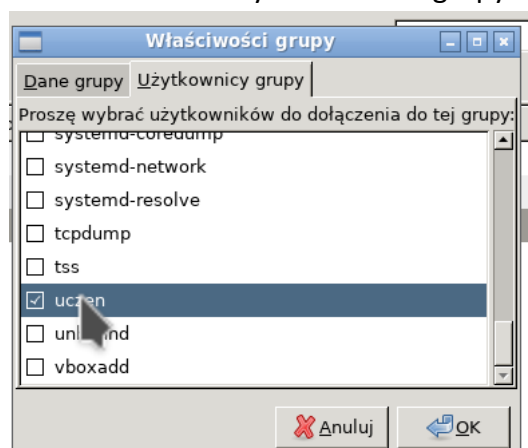

Dodaj użytkownika Dodaj grupę Właściwości Usuń Odśwież Pomoc

Filtr wyszukiwania: Zastosuj filtr

Użytkownicy Grupy		
Nazwa grupy	Identyfikator grupy ▼	Członkowie grupy
uczen	1000	uczen
nobody	65534	nobody
Styczen	65535	

14. Dodanie użytkownika do grupy Luty (Styczeń)

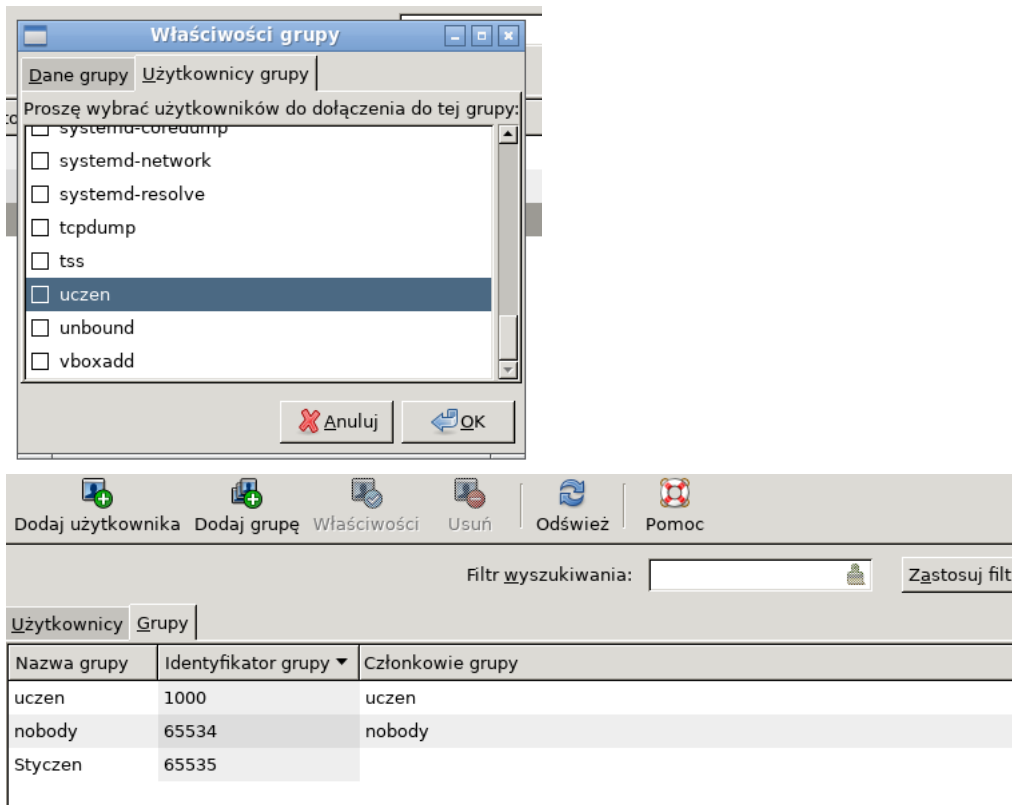
Proszę wybrać użytkowników do dołączenia do tej grupy:

- ☐ systemd-coreddump
- ☐ systemd-network
- ☐ systemd-resolve
- ☐ tcpdump
- ☐ tss
- ☒ uczen
- ☐ unixd
- ☐ vboxadd

Anuluj OK

Użytkownicy Grupy		
Nazwa grupy	Identyfikator grupy ▼	Członkowie grupy
uczen	1000	uczen
nobody	65534	nobody
Styczen	65535	uczen

15. Usunięcie użytkownika z grupy luty

16. Czy da się usunąć użytkownika z wszystkich grup ?

Nie da się usunąć użytkownika ze wszystkich grup.

Terminal polecenia

1. Jakim poleceniem wyświetlamy informacje o danym użytkowniku ?

```
[root@localhost etc]# id uczen
uid=1000(uczen) gid=1000(uczen) grupy=1000(uczen)
```

2. Jak można zmodyfikować uzupełnić informację dotyczące konkretnego użytkownika takie jak : nr telefonu, biuro, zmiana hasła itp. Co jeszcze można zmienić za pomocą tego konkretnego polecenia ?


```

Usage: usermod [options] LOGIN

Options:
  -c, --comment COMMENT      new value of the GECOS field
  -d, --home HOME_DIR        new home directory for the user account
  -e, --expiredate EXPIRE_DATE set account expiration date to EXPIRE_DATE
  -f, --inactive INACTIVE     set password inactive after expiration
                              to INACTIVE
  -g, --gid GROUP             force use GROUP as new primary group
  -G, --groups GROUPS         new list of supplementary GROUPS
  -a, --append                append the user to the supplemental GROUPS
                              mentioned by the -G option without removing
                              the user from other groups
  -h, --help                  display this help message and exit
  -l, --login NEW_LOGIN       new value of the login name
  -L, --lock                  lock the user account
  -m, --move-home             move contents of the home directory to the
                              new location (use only with -d)
  -o, --non-unique            allow using duplicate (non-unique) UID
  -p, --password PASSWORD     use encrypted password for the new password
  -r, --root CHROOT_DIR       directory to chroot into
  -s, --prefix PREFIX_DIR     prefix directory where are located the /etc/* files
  -s, --shell SHELL           new login shell for the user account
  -u, --uid UID               new UID for the user account
  -U, --unlock                unlock the user account
  -v, --add-subuids FIRST-LAST add range of subordinate uids
  -V, --del-subuids FIRST-LAST remove range of subordinate uids
  -w, --add-subgids FIRST-LAST add range of subordinate gids
  -W, --del-subgids FIRST-LAST remove range of subordinate gids
  -Z, --selinux-user SEUSER   new SELinux user mapping for the user account

```

usermod

OPCJE

Polecenie usermod posiada następujące opcje:

- a, --all
Dodaj użytkownika do dodatkowej grupy lub grup. Może być użyte tylko z opcją -G.
- c, --comment KOMENTARZ
Nowa wartość pola komentarza dla danego użytkownika w pliku /etc/passwd. Zwykle jest zmieniana przy pomocy polecenia chfn(1).
- d, --home KATALOG_DOMOWY
Nowy katalog domowy użytkownika. Jeżeli podano opcję -m, to zawartość aktualnego katalogu domowego zostanie przesunięta do nowego katalogu. Nowy katalog domowy jest tworzony jeśli nie istnieje.
- e, --expiredate DATA_WAŻN
Data, od której konto danego użytkownika zostanie wyłączone. Data podawana jest w formacie MM/DD/RR.
- f, --inactive NIEAKTYWNE
Liczba dni po wygaśnięciu hasła do stałego wyłączenia konta. Wartość 0 wyłącza konto natychmiast po przeterminowaniu hasła, zaś wartość -1 wyłącza tę cechę. Domyślną wartością jest -1.
- g, --gid GRUPA
Nazwa lub numer początkowej grupy logowania użytkownika. Nazwa grupy musi istnieć. Numer grupy musi odnosić się do już istniejącej grupy. Domyślnym numerem grupy jest 1.
- G, --groups GRUPA1[,GRUPA2,...[,GRUPAN]]
A list of supplementary groups which the user is also a member of. Each group is separated from the next by a comma, with no intervening whitespace. The groups are subject to the same restrictions as the group given with the -g option. If the user is currently a member of a group which is not listed, the user will be removed from the group. This behaviour can be changed via the -a option, which appends the user to the current supplementary group list.
- l, --login NOWY_LOGIN
The name of the user will be changed from LOGIN to NEW_LOGIN. Nothing else is changed. In particular, the user's home directory name should probably be changed manually to reflect the new login name.
- L, --lock
Zablokuj hasło użytkownika. Opcja ta powoduje ustawienie '!' na początku zakodowanego hasła. Opcji tej nie można używać z opcjami -p or -U.

Note: if you wish to lock the account (not only access with a password), you should also set the EXPIRE_DATE to 1.
- o, --non-unique
When used with the -u option, this option allows to change the user ID to a non-unique value.
- p, --password HASŁO
The encrypted password, as returned by crypt(3).
- s, --shell SHELL
Nazwa nowej powłoki (shell) użytkownika. Ustawienie tego pola na pustą powoduje, że system wybierze domyślną powłokę logowania.
- u, --uid UID
The numerical value of the user's ID. This value must be unique, unless the -o option is used. The value must be non-negative. Values between 0 and 999 are typically reserved for system accounts. Any files which the user owns and which are located in the directory tree rooted at the user's home directory will have the file user ID changed automatically. Files outside of the user's home directory must be altered manually.
- U, --unlock
Odblokowuje hasło użytkownika. Opcja ta powoduje usunięcie '!' z początku zakodowanego hasła. Opcji tej nie można używać z opcjami -p lub -L.

3. Wyświetl wszystkie informacje na temat poleceń

```
[root@localhost etc]# useradd --help
Usage: useradd [options] LOGIN
       useradd -D
       useradd -D [options]

Options:
  -b, --base-dir BASE_DIR      base directory for the home directory of the
                               new account
  -c, --comment COMMENT        GECOS field of the new account
  -d, --home-dir HOME_DIR      home directory of the new account
  -D, --defaults                print or change default useradd configuration
  -e, --expiredate EXPIRE_DATE expiration date of the new account
  -f, --inactive INACTIVE      password inactivity period of the new account
  -g, --gid GROUP              name or ID of the primary group of the new
                               account
  -G, --groups GROUPS          list of supplementary groups of the new
                               account
  -h, --help                    display this help message and exit
  -k, --skel SKEL_DIR          use this alternative skeleton directory
  -K, --key KEY=VALUE          override /etc/login.defs defaults
  -l, --no-log-init            do not add the user to the lastlog and
                               faillog databases
  -m, --create-home            create the user's home directory
  -M, --no-create-home         do not create the user's home directory
  -N, --no-user-group          do not create a group with the same name as
                               the user
  -o, --non-unique             allow to create users with duplicate
                               (non-unique) UID
  -p, --password PASSWORD      encrypted password of the new account
  -r, --system                create a system account
  -R, --root CHROOT_DIR        directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR      prefix directory where are located the /etc/* files
  -s, --shell SHELL            login shell of the new account
  -u, --uid UID                user ID of the new account
  -U, --user-group             create a group with the same name as the user
```

-useradd

```
Usage: usermod [options] LOGIN

Options:
  -c, --comment COMMENT        new value of the GECOS field
  -d, --home HOME_DIR          new home directory for the user account
  -e, --expiredate EXPIRE_DATE set account expiration date to EXPIRE_DATE
  -f, --inactive INACTIVE      set password inactive after expiration
                               to INACTIVE
  -g, --gid GROUP              force use GROUP as new primary group
  -G, --groups GROUPS          new list of supplementary GROUPS
  -a, --append                 append the user to the supplemental GROUPS
                               mentioned by the -G option without removing
                               the user from other groups
  -h, --help                    display this help message and exit
  -l, --login NEW_LOGIN        new value of the login name
  -L, --lock                   lock the user account
  -m, --move-home              move contents of the home directory to the
                               new location (use only with -d)
  -o, --non-unique             allow using duplicate (non-unique) UID
  -p, --password PASSWORD      use encrypted password for the new password
  -R, --root CHROOT_DIR        directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR      prefix directory where are located the /etc/* files
  -s, --shell SHELL            new login shell for the user account
  -u, --uid UID                new UID for the user account
  -U, --unlock                 unlock the user account
  -v, --add-subuids FIRST-LAST add range of subordinate uids
  -V, --del-subuids FIRST-LAST remove range of subordinate uids
  -w, --add-subgids FIRST-LAST add range of subordinate gids
  -W, --del-subgids FIRST-LAST remove range of subordinate gids
  -Z, --selinux-user SEUSER    new SELinux user mapping for the user account
```

-usermod

```
[root@localhost etc]# userdel --help
Usage: userdel [options] LOGIN

Options:
  -f, --force                  force some actions that would fail otherwise
                               e.g. removal of user still logged in
                               or files, even if not owned by the user
  -h, --help                    display this help message and exit
  -r, --remove                 remove home directory and mail spool
  -R, --root CHROOT_DIR        directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR      prefix directory where are located the /etc/* files
  -Z, --selinux-user           remove any SELinux user mapping for the user
```

-userdel

```
[root@localhost etc]# groupadd --help
Usage: groupadd [options] GROUP

Options:
  -f, --force                exit successfully if the group already exists,
                             and cancel -g if the GID is already used
  -g, --gid GID              use GID for the new group
  -h, --help                 display this help message and exit
  -K, --key KEY=VALUE        override /etc/login.defs defaults
  -o, --non-unique            allow to create groups with duplicate
                             (non-unique) GID
  -p, --password PASSWORD    use this encrypted password for the new group
  -r, --system               create a system account
  -R, --root CHROOT_DIR      directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR    directory prefix
```

-groupadd

```
[root@localhost etc]# groupmod --help
Usage: groupmod [options] GROUP

Options:
  -g, --gid GID              change the group ID to GID
  -h, --help                 display this help message and exit
  -n, --new-name NEW_GROUP   change the name to NEW_GROUP
  -o, --non-unique            allow to use a duplicate (non-unique) GID
  -p, --password PASSWORD    change the password to this (encrypted)
                             PASSWORD
  -R, --root CHROOT_DIR      directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR    prefix directory where are located the /etc/* files
```

-groupmod

```
[root@localhost etc]# groupdel --help
Usage: groupdel [options] GROUP

Options:
  -h, --help                 display this help message and exit
  -R, --root CHROOT_DIR      directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR    prefix directory where are located the /etc/* files
  -f, --force                delete group even if it is the primary group of a user
```

-groupdel

```
[root@localhost etc]# adduser --help
Usage: adduser [options] LOGIN
       adduser -D
       adduser -D [options]

Options:
  -b, --base-dir BASE_DIR    base directory for the home directory of the
                             new account
  -c, --comment COMMENT      GECOS field of the new account
  -d, --home-dir HOME_DIR    home directory of the new account
  -D, --defaults              print or change default useradd configuration
  -e, --expiredate EXPIRE_DATE expiration date of the new account
  -f, --inactive INACTIVE    password inactivity period of the new account
  -g, --gid GROUP             name or ID of the primary group of the new
                             account
  -G, --groups GROUPS         list of supplementary groups of the new
                             account
  -h, --help                  display this help message and exit
  -k, --skel SKEL_DIR        use this alternative skeleton directory
  -K, --key KEY=VALUE         override /etc/login.defs defaults
  -l, --no-log-init           do not add the user to the lastlog and
                             faillog databases
  -m, --create-home           create the user's home directory
  -M, --no-create-home        do not create the user's home directory
  -N, --no-user-group         do not create a group with the same name as
                             the user
  -o, --non-unique            allow to create users with duplicate
                             (non-unique) UID
  -p, --password PASSWORD     encrypted password of the new account
  -r, --system               create a system account
  -R, --root CHROOT_DIR      directory to chroot into
  -P, --prefix PREFIX_DIR    prefix directory where are located the /etc/* files
  -s, --shell SHELL          login shell of the new account
  -u, --uid UID              user ID of the new account
  -U, --user-group            create a group with the same name as the user
```

-adduser

```
[root@localhost etc]# groups --help
Składnia: groups [OPCJA]... [UŻYTKOWNIK]...
Wypisuje przynależność do grup każdego UŻYTKOWNIKA, a gdy UŻYTKOWNIK nie
jest podany - dla bieżącego procesu (po zmianach bazy danych grup mogą
wystąpić różnice).
  --help      wyświetlenie tego opisu i zakończenie
  --version   wyświetlenie informacji o wersji i zakończenie
```

-groups

```
[root@localhost etc]# chfn --help

Składnia:
  chfn [opcje] [<użytkownik>]

Zmiana własnych informacji finger.

Opcje:
  -f, --full-name <pełne dane>  imię i nazwisko
  -o, --office <pokój>           numer pokoju
  -p, --office-phone <telefon>   numer telefonu biurowego
  -h, --home-phone <telefon>     numer telefonu domowego

  -u, --help                     wyświetlenie tego opisu
  -v, --version                  wyświetlenie numeru wersji

-chfn Więcej informacji w chfn(1).
```

```
[root@localhost etc]# chage --help
Usage: chage [options] LOGIN

Options:
  -d, --lastday LAST_DAY      set date of last password change to LAST_DAY
  -E, --expiredate EXPIRE_DATE set account expiration date to EXPIRE_DATE
  -h, --help                  display this help message and exit
  -I, --inactive INACTIVE     set password inactive after expiration
                              to INACTIVE
  -l, --list                  show account aging information
  -m, --mindays MIN_DAYS      set minimum number of days before password
                              change to MIN_DAYS
  -M, --maxdays MAX_DAYS      set maximum number of days before password
                              change to MAX_DAYS
  -R, --root CHROOT_DIR       directory to chroot into
  -W, --warndays WARN_DAYS    set expiration warning days to WARN_DAYS

-chage
```

```
[root@localhost etc]# sg --help
Użycie: sg grupa [[-c] polecenie]

-sg
```

```
[root@localhost etc]# users --help
Składnia: users [OPCJA]... [PLIK]
Wyświetla kto jest zalogowany według informacji w PLIKU.
Jeśli brak PLIKU, używa /var/run/utmp. Często podaje się też /var/log/wtmp.

  --help      wyświetlenie tego opisu i zakończenie
  --version   wyświetlenie informacji o wersji i zakończenie

-users
```

```
[root@localhost etc]# last --help

Składnia:
  last [opcje] [<użytkownik>...] [<terminal>...]

Wyświetlenie listy ostatnio logujących się użytkowników.

Opcje:
  -<liczba>      liczba linii do wyświetlenia
  -a, --hostlast  wyświetlanie nazw hostów w ostatniej kolumnie
  -d, --dns       tłumaczenie adresów IP z powrotem na nazwy hostów
  -f, --file <plik> użycie określonego pliku zamiast /var/log/wtmp
  -F, --fulltimes  pełne czasy oraz daty logowania i wylogowania
  -i, --ip        wyświetlanie adresów IP w notacji liczbowo-kropkowej
  -n, --limit <liczba> liczba linii do wyświetlenia
  -R, --nohostname bez wyświetlania pola z nazwą hosta
  -s, --since <czas> wyświetlenie linii od określonego czasu
  -t, --until <czas> wyświetlenie linii do określonego czasu
  -p, --present <czas> wyświetlenie, kto był obecny o określonym czasie
  -w, --fullnames  wyświetlanie pełnych nazw użytkowników i domen
  -x, --system     wpisy dotyczące wyłączania i zmian poziomów systemu
                  --time-format <format> wyświetlanie znaczników czasu w <formacie>:
                              notime|short|full|iso

  -h, --help      wyświetlenie tego opisu
  -V, --version   wyświetlenie numeru wersji

-last
```

```
[root@localhost etc]# id --help
Składnia: id [OPCJA]... [UŻYTKOWNIK]
Wyświetla informację o podanym UŻYTKOWNIKU albo o bieżącym użytkowniku,
jeżeli nie podano identyfikatora.

-a          ignorowane, dla zachowania kompatybilności z innymi wersjami
-Z, --context  wypisanie tylko kontekstu bezpieczeństwa zadania
-g, --group    wypisanie tylko efektywnego identyfikatora grupy
-G, --groups   wypisanie pełnej listy grup
-n, --name     wypisanie nazw zamiast numerów, dla -ugG
-r, --real     wypisanie rzeczywistego ID zamiast efektywnego, dla -ugG
-u, --user     wypisanie tylko efektywnego identyfikatora użytkownika
-z, --zero     oddzielenie danych znakami NUL zamiast odstępami;
               niedozwolone w domyślnym formacie
--help       wyświetlenie tego opisu i zakończenie
--version    wyświetlenie informacji o wersji i zakończenie

Bez żadnych OPCJI wyświetla zestaw użytecznych informacji, które udało się
zidentyfikować.
```

4. Ustawienie czasu wygaśnięcia konta 14 luty 2017 [root@localhost etc]# adduser Lubie

```
[root@localhost etc]# usermod -e 14-02-2017 Lubie
```

5. Ustawienie liczby dni do wygaśnięcia hasła jak i konta zarazem na 30 dni

```
[root@localhost etc]# chage -E 2020-05-24 -M 30 Lubie
[root@localhost etc]# chage -l Lubie
Ostatnia zmiana hasła                : kwi 24, 2020
Hasło traci ważność                  : maj 24, 2020
Hasło nieaktywne                     : cze 23, 2020
Konto traci ważność                  : maj 24, 2020
Minimalna ilość dni pomiędzy zmianami hasła : 30
Maksymalna ilość dni pomiędzy zmianami hasła : 30
Liczba dni ostrzeżenia, zanim ważność hasła upłynie : 7
[root@localhost etc]#
```

6. Zmiana nazwy konta na Placki [root@localhost etc]# usermod -l Placki Lubie

```
chrt:x:995:989::/var/lib/chrt:/sbin/nologin
abrt:x:173:173::/etc/abrt:/sbin/nologin
colord:x:994:988:User for colord:/var/lib/colord:/sbin/nologin
sddm:x:993:987:Simple Desktop Display Manager:/var/lib/sddm:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
dnsmasq:x:986:986:Dnsmasq DHCP and DNS server:/var/lib/dnsmasq:/sbin/nologin
vboxadd:x:985:1::/var/run/vboxadd:/sbin/nologin
tcpdump:x:72:72::/sbin/nologin
uczen:x:1000:1000:numer telefonu 123 456 789:/home/uczen:/bin/bash
Placki:x:1001:1001::/home/Lubie:Placki
```

7. Usunięcie konta oraz usunięcie konta wraz z katalogami

userdel [user] - usuwa użytkownika

userdel -r [user] – usuwa użytkownika wraz z katalogami [root@localhost etc]# userdel -r Placki

```
vboxadd:x:985:1::/var/run/vboxadd:/sbin/nologin
tcpdump:x:72:72::/sbin/nologin
uczen:x:1000:1000:numer telefonu 123 456 789:/home/uczen:/bin/bash
```

8. Zmiana nazwy grupy na Precelki


```
[root@localhost etc]# groupadd Paluszki
[root@localhost etc]# groupmod -n Precelki Paluszki
[root@localhost etc]#
vboxsf:x:985:
tcpdump:x:72:
uczen:x:1000:
Styczen:x:65535:
Lubie:x:1001:
Precelki:x:1002:
```

9. Polecenie passwd, passwd -l, passwd -u, passwd -d, passwd -e różnice i przeznaczenie

- -a -S, --all --status wyświetl raporty stanu haseł wszystkich kont
- -d, --delete usuń hasło
- -e, --expire wymuś wygaśnięcie hasła
- -h, --help wyświetl pomoc dla polecenia
- -k, --keep-tokens zmień hasło o ile już wygaśło
- -l, --lock zablokuj konto
- -S, --status wyświetl raport stanu hasła
- -u, --unlock odblokuj konto

10. Wyświetlanie informacji dotyczących wcześniejszych logowań

```
[root@localhost etc]# last
uczen      tty1      :0                Fri Apr 24 12:22   still logged in
reboot     system boot  4.18.16-300.fc29 Fri Apr 24 12:22   still running
uczen      tty1      :0                Wed Feb 13 12:29   - down (00:01)
reboot     system boot  4.18.16-300.fc29 Wed Feb 13 12:28   - 12:31 (00:02)
```

11. Gpasswd -a, gpasswd -d przeznaczenie pokaż przykład

```
-a, --add USER          add USER to GROUP
-d, --delete USER       remove USER from GROUP

[root@localhost etc]# gpasswd -a uczen Styczen
Dodaje nowego użytkownika uczen do grupy Styczen
[root@localhost etc]# gpasswd -d uczen Styczen
Usuwa użytkownika uczen z grupy Styczen
[root@localhost etc]#
```

12. Su, sudo exit kiedy stosować dane polecenia ?

Su – logowanie się na inne konto (puste oznacza root)

Sudo – wykonanie polecenia jako inny użytkownik (puste oznacza root)

Exit – opuszcza powłokę

13. Jakie informacje można uzyskać za pomocą polecenia id

Używając polecenia id można się dowiedzieć informacji (takie jak: uid, gid, group, kontekst) o aktualnie zalogowanym użytkowniku (lub innym który został podany na końcu polecenia)

```
[uczen@localhost ~]$ id
uid=1000(uczen) gid=1000(uczen) grupy=1000(uczen) kontekst=unconfined_u:unconfined_r:uczen:s0-s0:c0.c1023
```

14. Jakie informacje jesteśmy w stanie otrzymać za pomocą polecenia „w”

Wypisuje aktualnie zalogowanych użytkowników i parę związanych z tym parametrów.

```
uczen@localhost ~]$ w
15:10:24 up 2:48, 1 user, load average: 0,00, 0,00, 0,00
USER      TTY      LOGIN@  IDLE   JCPU   PCPU   WHAT
uczen     tty1     12:22   2:48m 30.36s  0.39s  lxqt-session
```

15. Zmiana właściciela pliku (utworzenie pliku za pomoc jednego użytkownika, wykazanie

ls -l następnie za pomocą odpowiedniego polecenia zmiana użytkownika na innego

```
[uczen@localhost Desktop]$ help >> help
[uczen@localhost Desktop]$ ls -l help
-rw-rw-r--. 1 uczen uczen 3246 04-24 15:13 help
```

wykazanie ls -l)

```
[root@localhost Desktop]# adduser Nowy
[root@localhost Desktop]# ls
help
```

```
[root@localhost Desktop]# chown Nowy:help
[root@localhost Desktop]# ls -l help
-rw-rw-r--. 1 Nowy uczen 3246 04-24 15:13 help
```

16. Zmiana grupy w danym pliku tylko po co ? (w jakim celu wykonać zmianę gr dla

konkretnego pliku) Można zmienić grupę dla konkretnych plików tak by np.

Pracownicy wysyłają swoje dokumenty dla wszystkich księgowych a po tym jak już

```
[root@localhost Desktop]# chgrp Styczen help
[root@localhost Desktop]# ls -l help
-rw-rw-r--. 1 Nowy Styczen 3246 04-24 15:13 help
```

zmienić.

17. Zmienić nr id konkretnego użytkownika (stary numer + 21)

```
[root@localhost Desktop]# id Nowy
uid=1001(Newy) gid=1003(Newy) grupy=1003(Newy)
[root@localhost Desktop]# usermod -u 1022 Nowy
[root@localhost Desktop]# id Nowy
uid=1022(Newy) gid=1003(Newy) grupy=1003(Newy)
```

18. Zmienić nr id grupy (stary numer + 21)

```
[root@localhost etc]# groupmod -g 1005 Styczen
[root@localhost etc]# groupmod -g 1026 Styczen
```

```
Styczen:x:1026:
vboxsf:x:965:
tcpdump:x:72:
uczen:x:1000:
Styczen:x:1026:
Lubie:x:1001:
Precelki:x:1002:
Nowy:x:1003:
```

19. Co znajduje się w lokalizacjach

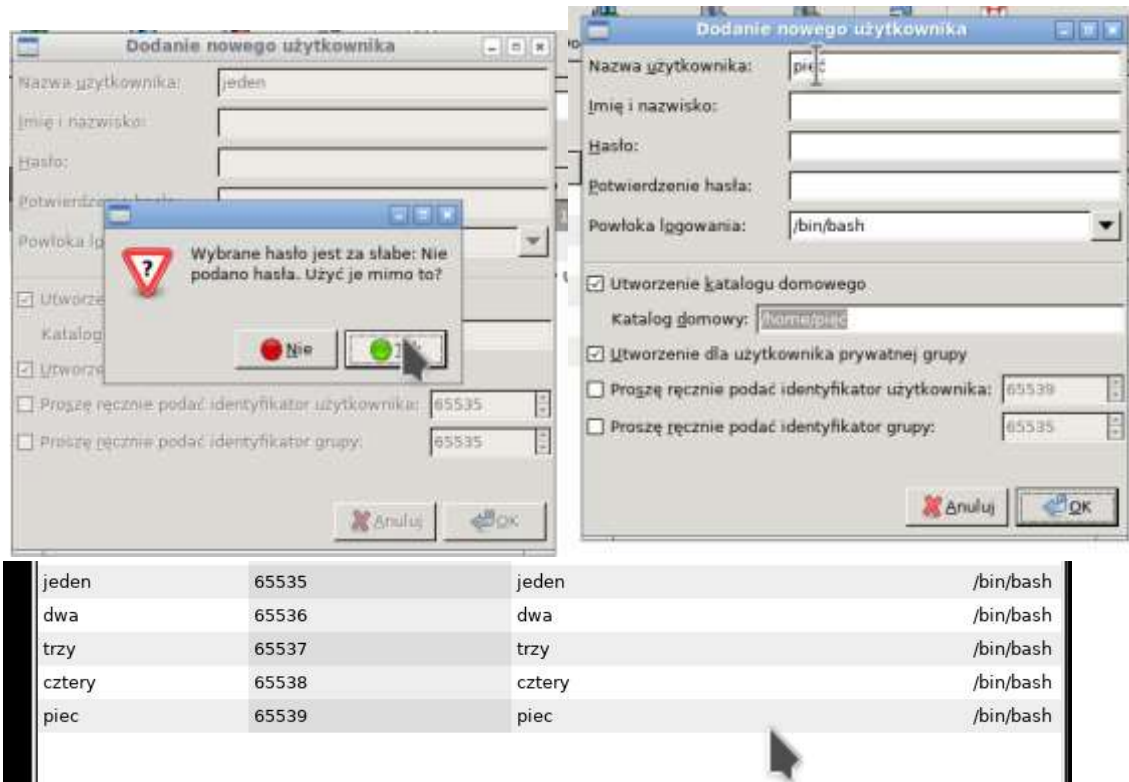
- /etc/shadow – hasła dla użytkowników(zaszyfrowane)
- /etc/group – znajdują się tam dane (podstawowe) wszystkie grupy
- /etc/passwd – znajdują się tam dane (podstawowe) wszystkich użytkowników

Praktyka

1. Za pomocą zakładki Menedżer Użytkowników

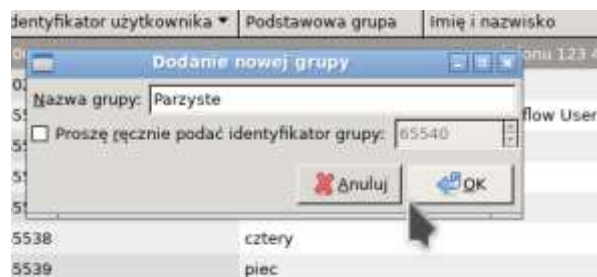
Zadanie Utworzyć 5 kont użytkowników

A. -1,2,3,4,5 (jeden, dwa, trzy, cztery, piec)

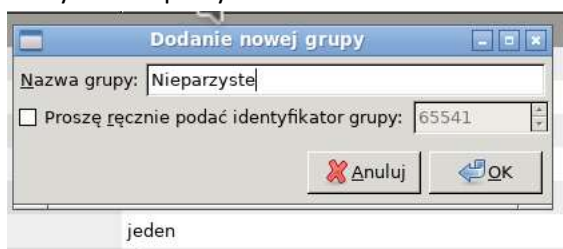

Nazwa użytkownika	Identyfikator użytkownika	Grupa	Powłoka logowania
jeden	65535	jeden	/bin/bash
dwa	65536	dwa	/bin/bash
trzy	65537	trzy	/bin/bash
cztery	65538	cztery	/bin/bash
piec	65539	piec	/bin/bash

B. oraz grupy

C. Parzyste i nieparzyste

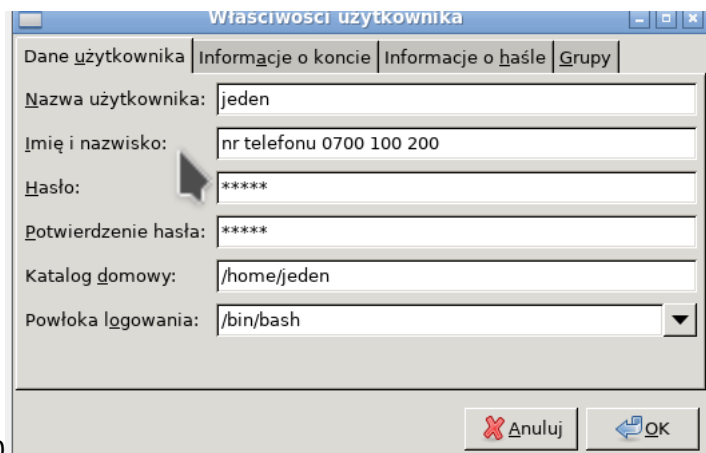
D. -parzyste mają użytkowników 2,4

Parzyste	65540	cztery, dwa
Nieparzyste	65541	jeden, piec, trzy

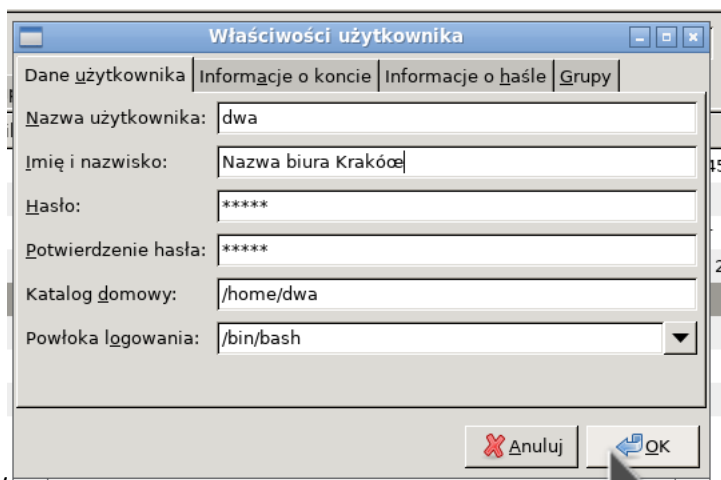

E. -nie parzyste 1,3,5

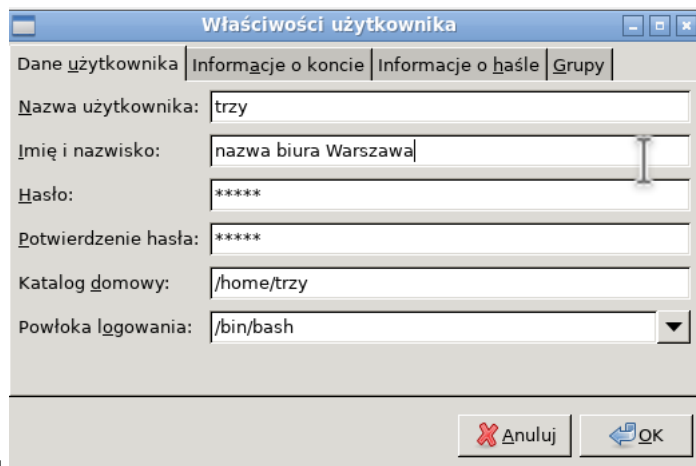
F. -Uzupełnić dane użytkowników

G. -1 nr telefonu 0700 100 200

H. -2 Nazwa biura Kraków

I. -3 Nazwa biura Gdańsk

- J. -Usunąć użytkownika 1 z grupy nieparzystych i przenieść do parzystych

Parzyste	65540	cztery, dwa, jeden
Nieparzyste	65541	piec, trzy

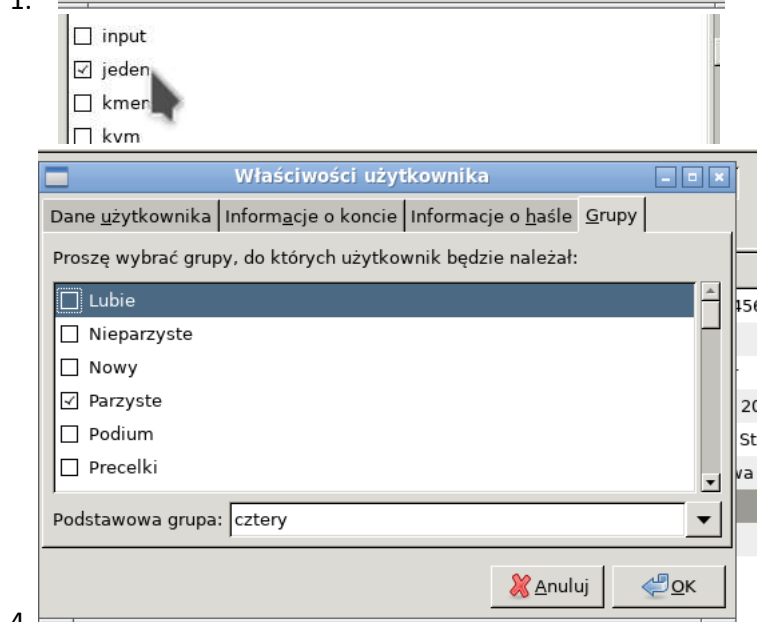
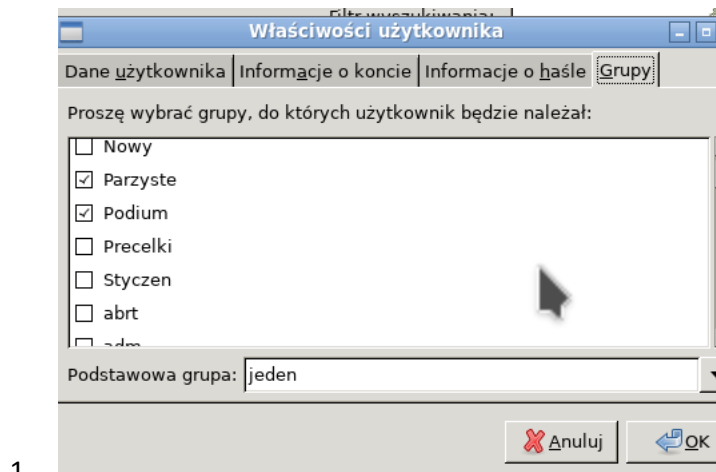
- K. -Dokonać zmian dla nr 1 nr tel 0800 100 200

- L. -Dopisać dla nr 2 biuro Kraków Stare Miasto

- M. -Utworzyć grupę podium i umieścić w niej użytkowników 1,2,3

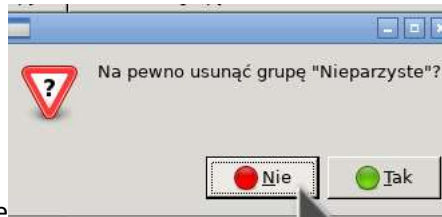
Podium	65542	dwa, jeden, trzy
--------	-------	------------------

- N. -Wyświetlić do jakich grup należy użytkownik 1 oraz 4 1,

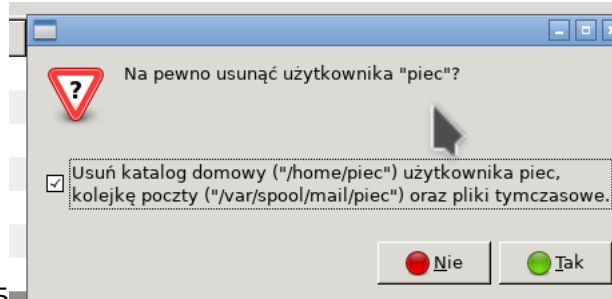

O. -Zmienić nazwę grupy z Parzyste na Ciekawe

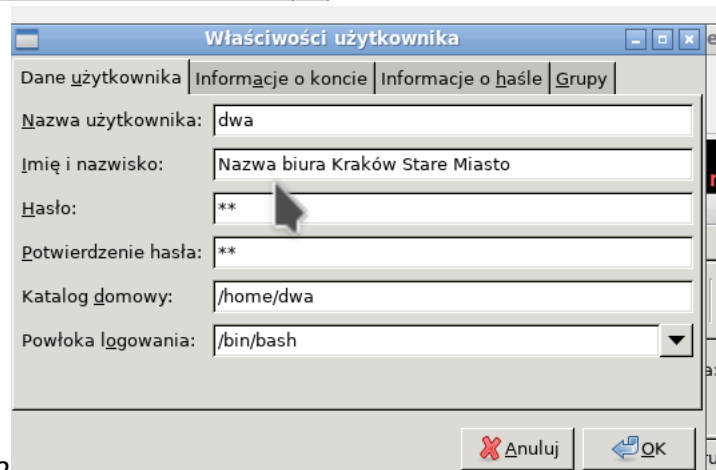
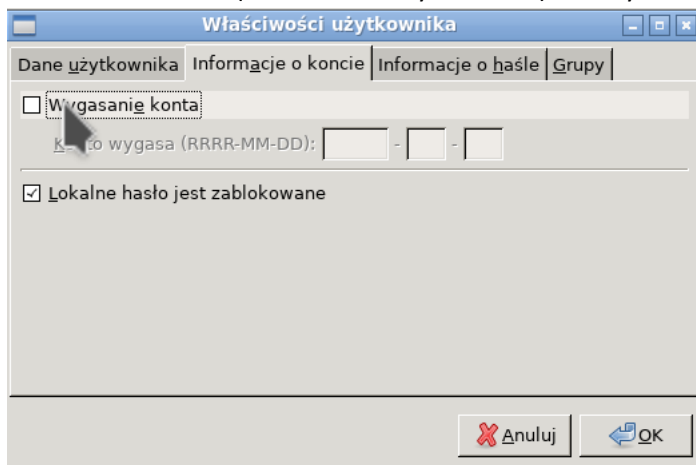
P. -Usunąć grupę nieparzyste

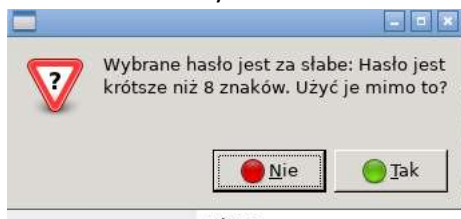
Q. -Usunąć użytkownika nr 5

R. -Zablokować hasło (zablokować użytkownika) dla użytkownika nr 4

S. -Zmienić hasło użytkownikowi 2

T. -Usunąć wszystkie konta jakie pozostały (1-5)

Użytkownicy	Grupy		
Nazwa użytkownika	Identyfikator użytkownika	Podstawowa grupa	Imię i nazwisko
uczen	1000	uczen	numer telefonu 123 4
lowy	1022	Nowy	
nobody	65534	nobody	Kernel Overflow User

kont

nic nie zostało z tych

2. Polecenia z nr 1 (A-T) wykonać za pomocą terminala

Zadanie Utworzyć 5 kont użytkowników

A. -1,2,3,4,5 (jeden, dwa, trzy, cztery, pięć)

B. oraz grupy

C. Parzyste i nieparzyste

D. -parzyste mają użytkowników 2,4

E. -nie parzyste 1,3,5

F. -Uzupełnić dane użytkowników

G. -1 nr telefonu 0700 100 200

H. -2 Nazwa biura Kraków

I. -3 Nazwa biura Gdańsk

J. -Usunąć użytkownika 1 z grupy nieparzystych i przenieść do parzystych

K. -Dokonać zmian dla nr 1 nr tel 0800 100 200

L. -Dopisać dla nr 2 biuro Kraków Stare Miasto

```
[root@localhost uczen]# useradd jeden
[root@localhost uczen]# useradd dwa
[root@localhost uczen]# useradd trzu
[root@localhost uczen]# useradd cztery
[root@localhost uczen]# useradd piec
[root@localhost uczen]#
```

```
[root@localhost uczen]# groupadd Parzyste
[root@localhost uczen]# groupadd Nieparzyste
[root@localhost uczen]#
```

```
[root@localhost uczen]# gpasswd -a jeden Nieparzyste
Dodaje nowego użytkownika jeden do grupy Nieparzyste
[root@localhost uczen]# gpasswd -a trzu Nieparzyste
Dodaje nowego użytkownika trzu do grupy Nieparzyste
[root@localhost uczen]# gpasswd -a piec Nieparzyste
Dodaje nowego użytkownika piec do grupy Nieparzyste
[root@localhost uczen]# gpasswd -a dwa Parzyste
Dodaje nowego użytkownika dwa do grupy Parzyste
[root@localhost uczen]# gpasswd -a cztery Parzyste
Dodaje nowego użytkownika cztery do grupy Parzyste
[root@localhost uczen]#
```

```
[root@localhost uczen]# usermod -c "nr telefonu 0700 100 200" jeden
```

```
[root@localhost uczen]# usermod -c "Nazwa biura Kraków" dwa
```

```
[root@localhost uczen]# usermod -c "Nazwa biura Gdańsk" trzu
```

```
[root@localhost uczen]# gpasswd -d jeden Nieparzyste
Usuwa użytkownika jeden z grupy Nieparzyste
[root@localhost uczen]# gpasswd -a jeden Parzyste
Dodaje nowego użytkownika jeden do grupy Parzyste
```

```
[root@localhost uczen]# usermod -c "nr telefonu 0800 100 200" jeden
```

```
[root@localhost uczen]# usermod -c "biuro Krakow Stare Miasto" dwa
```

- M. -Utworzyć grupę podium i umieścić w niej użytkowników 1,2,3

```
[root@localhost uczen]# gpasswd -a jeden Podium
Dodaję nowego użytkownika jeden do grupy Podium
[root@localhost uczen]# gpasswd -a dwa Podium
Dodaję nowego użytkownika dwa do grupy Podium
[root@localhost uczen]# gpasswd -a trzu Podium
Dodaję nowego użytkownika trzu do grupy Podium
[root@localhost uczen]#
```

- N. -Wyświetlić do jakich grup należy użytkownik 1 oraz 4

```
[root@localhost uczen]# groups jeden
jeden : jeden Parzyste Podium
[root@localhost uczen]# groups cztery
cztery : cztery Parzyste
```

- O. -Zmienić nazwę grupy z Parzyste na Ciekawe

```
[root@localhost uczen]# groupmod -n Ciekawe Parzyste
```

- P. -Usunąć grupę nieparzyste

```
[root@localhost uczen]# groupdel Nieparzyste
```

- Q. -Usunąć użytkownika nr 5

```
[root@localhost uczen]# userdel piec
```

- R. -Zablokować hasło (zablokować użytkownika) dla użytkownika nr 4

```
[root@localhost uczen]# passwd -l cztery
Blokowanie hasła użytkownika cztery.
passwd: Powodzenie
```

- S. -Zmienić hasło użytkownikowi 2

```
[root@localhost uczen]# passwd dwa
Zmienianie hasła użytkownika dwa.
Nowe hasło :
BŁĘDNE HASŁO: Hasło jest krótsze niż 8 znaków
Proszę ponownie wpisać nowe hasło :
passwd: zaktualizowanie wszystkich tokenów uwierzytelniania się powiodło.

[root@localhost uczen]# passwd dwa
Zmienianie hasła użytkownika dwa.
Nowe hasło :
BŁĘDNE HASŁO: Hasło jest palindromem
Proszę ponownie wpisać nowe hasło :
passwd: zaktualizowanie wszystkich tokenów uwierzytelniania się powiodło.
[root@localhost uczen]# passwd dwa
Zmienianie hasła użytkownika dwa.
```

Palindrom – wyrażenie brzmiące tak samo czytane od lewej do prawej i od prawej do lewej.

- T. Usunąć wszystkie konta jakie pozostały (1-5)

```
[root@localhost uczen]# userdel jeden
[root@localhost uczen]# userdel dwa
[root@localhost uczen]# userdel trzu
bash: user: nie znaleziono polecenia
[root@localhost uczen]# userdel cztery
[root@localhost uczen]#
```

<https://technikinformatyk.pl/soisk/linux-wiersz-polecen-zarzadzanie-uzytownikami/>

https://soisk.info/index.php/Linux_Ubuntu_-_zarzadzanie_u%C5%BCytkownikami/

<http://kursy24.eu/linux/view/item/uzytownicy>

<https://linuxiarze.pl/uzytownik/>

<http://slow7.pl/linux/item/113-dogadac-sie-z-linuxem-zarzadzanie-kontem-uzytownika>

https://dug.net.pl/tekst/82/uzytownicy_w_systemie_linux/